№ 87.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 1. SIERPNIA ROKU 1798. WE SRZODĘ

z Peterzburga 9 Lipca.

Generał Infanteryi Lewaszow przyięty do służby, w Leibgwardyi Siemionowskiey regimencie. Kommandorami półkow naznaczeni: Astrachańskiego grenadyerow Półkownik Depreradowicz; garnizonowego Markłowskiego Podpółkownik Retiunskoy: garnizonowego Zubkowa Podpółkownik Holsztein, garnizonowego Meszczerskiego Maior Sirupskoy.

Podobną rangę otrzymali w regimentach muszkietyerow Siewskim Podpółkownik Baron Gersdorf; Wielikołuckim Podpółkownik Huliakow, Dnieprowskim Podpółkownik Mickoy. Garnizonowego Archarowa regimentu Podpółkownik Xiąże Urakow został Półkownikiem, Szefem regimentu garnizonowego i Kommendantem w Siemipalatsku; Hohel 1 w Zwierinohółowsku.

z Wiednia 17. Lipca.

Hrabia de Cobenzl ukończywszy konferencye w Selz rozpoczęte, ma wkrótce powrócić do naszey stolicy. Nie długo też podobno w Rastadzie zabawi Hrabia de Lehrbach, zostawuiąc Graffowi de Meternich dokończenie kongressu. Arcy Xiąże Jmść Karol po kilkotygodniowym w Tophilz mieszkaniu, gdzie wod mineralnych używał na polepszenie zdrowia, przybył do Pragi.

Do Wenecyi i innych miast nowo nabytych we Włoszech nie przestaią ztąd posyłać bardzo wiele artilleryi i ammunicyi. Z Rzymu po zaszłych tylu odmianach, zaczynaią się oddalać ludzie w kunsztach wyzwolonych naydokładnieysi. Niektórzy do Wiednia są spodziewani. Między innemi Sztycharz Volpato i sławna między malarzami Angelika Kouffmann.

Według wiadomości odebranych z Constantinopola, wysłanie Toulońskiey flotty na taiemną wyprawę, zwróciło uwagę Porty Ottomańskiey. Sułtan Reis Effendemu zalecił zapytać się Posła Francuzkiego: iakie oney iest przeznaczenie. Lecz nie odebrawszy dogodney odpowiedzi, wysłał gońcow do Paryża, domagaiąc się u Direktoryatu, o niezwłóczne i wyraźne w tych okolicznościach oświadczenie.

Tym więc sposobem upadaią wszystkie pogłoski o firmanach Sułtańskich do Rządcow Siryi lub Egiptu, o założonych magazynach w Aleppie i Alexandryi, o innych które gotować kazano na wyspach Archipelagu Greckiego; i tym podobne. Na granicach Tureckich od Węgierskiey ściany, Kommenderuiący woyskiem Austryacki wielką ostróżność zachowuią, dla chorob zagęszczonych.

Chociaż Porta całemi siłami czyni dziś przeciw buntownikom, nie prędko iednak przywróci zupełną spokoyność kraiowi. Po niedawnym porażeniu Baszow swoich, Seraskier gotował się do szturmu na Widdin powszechnego. Już był zewsząd okrążony Passwan Oglou, lecz uczyniwszy potężną wycieczkę na czele całey załogi, odparł nieprzyiacioł, i uwolnił się od oblężenia długiego.

z Londinu 10. Lipca z Gazety N. Hamburgskiey.

Na prozbę Króla Jmści Katolickiego, Admiralicya W. Britannii wydała rozkaz Lordowi S. Vincent pod Cadix krążącemu, ażeby iedney fregacie i dwóm innym statkom Hiszpańskim płynąć dozwolił do Liworny, zkąd Dwór Madricki zamyśla przewieść Oyca S. do Barcellony, oświadczaiąc wszystkie względy, przyzwoite dostoieństwu iego, podeszłemu wiekowi, i nieszczęściu.

Rząd nasz wydał proklamacyą względem cudzoziemcow; zawiera w sobie następuiące przepisy: 1. Cudzoziemiec usiłuiący bez pasportu wyniść z Królestwa W. Britannii, karany będzie całorocznym więzieniem, i siedmioletnią deportacyą. 2. Zaden cudzoziemiec do kraiu przybywaiący, osiadać w nim nie powinien bez wyraźnego pozwolenia.

3. Kommenderuiacy okrętami Angielskiemi, którzyby się ważyli przyiąć i prze-

wozić cudzoziemcow pasportu nie maiących, zapłacą sztrofu 500. FS. 4. Cudzoziemcy teraz w Anglii będący, lub którzy do kraiu wniść maią na potym, powinni w zamierzonym czasie podać na piśmie rządowi swoie imiona, wiek, oyczyznę, urodzenie, stan, i mieysce na którym przebywali do tych czas.

5. Gdy to wszystko dopełnią, rząd im wyda zaswiadczenie dla bespiecznego w kraiu przebywania. 6. Nnieysze rozrządzenie rozciągać się ma do Irlandczykow. 7. Wolnemi są od ustawy teraznieyszey Zagraniczni Ministrowie, osoby do Dworow Poselskich przywiązane, tudzież osoby płci oboiey, maiące mniey niż lat 14. wieku swoiego.

Pierwszy Minister za radą lekarzow ma podróż przedsięwziąć do nadbrzeża morskiego, dla użycia kąpieli, które onemu przywrócą zdrowie zupełne; do tych czas ieszcze iest słabe. Król Jmść do Kommissyi skarbowey przesłać raczył rozkaz własną ręką podpisany, na wyliczenie summy 13620. FS. która między duchowieństwo i Emigrantow Francuzkich ma bydź rozdzieloną.

Lord Bridport ścisley niż przedtym zamknoł port Bresteński, krażąc nieustannie pod Ouessant. Tam do flotty iego przyłączył się Admirał Thompson opuściwszy nadbrzeża Irlandzkie, z okrętem Karolina od 110. armat, iednym od 98. i 5. od 44. Pomieniony Kommendant en chef przysłał niedawno do Plymouth 6. okrętow, dla nabrania żywności i świeżey wody.

Przyczyną tak wielkiey pilności iest wiadomość którą rząd odebrał, że nieprzyiaciele myslić nie przestaią o wtargnieniu do W. Britannii; dla tego też podobno rozmaitym woyska diwizyom zbliżyć się do brzegow kazano, i 12. tysięcy milicyi do Irlandyi przeznaczoney, zatrzymano w kraiu poniewolnie, ażeby nas Francuzi nie znaleźli nie gotowemi do odparcia naiazdu.

Lord Hobart bywszy w Madras Wielkorządca, przybył niedawno z Indyi Wschodniey; w listach od niego oddanych rządowi zawierać się maią ważne wiadomości sciągaiące się do situacyi teraznieyszey osad naszych, mianowicie zaś wyświecone są skryte zamysły Tippo Saiba. W Isle de France powstać miały wielkie zamieszania, do których są powodem opinie polityczne.

W pismach Londińskich czytamy następuiące uwagi o wyprawie do którey przeznaczoną iest flotta Toulonska. Naypodobnieysza rzecz do prawdy, że Francuzi naprzód opanuią Egipt; podróż do Indyi teraz iest niepodobna. Port Alexandryiski iaskiem zasypany, na wszystkie wiatry iest wystawiony; żadna flotta, tym bardziey okręta woienne, długo w nim bydź nie mogą.

Gdyby nawet Buonaparte uszedł przypadkiem od pogoni Nelsona, gdyby rozróżnionych Egiptu Beyow, którzy nad 8. tysięcy Mamelukow pod chorągwiami nie liczą, pokonał, ieszcze o Indyiskiey podróży zamyslać nie może. Bo iakim sposobem w żywność opatrzy armią i tyle przy niey bezbronnego ludu, iakim przez piąsczyste pustynie do morza czerwonego doprowadzi.

Kanały Ptolomeuszow dawno rozrzucone zostały. Kto przewiezie artillerya? Kto ammunicye i żywność przeprowadzi? Lecz daymy że stanoł w porcie Iidda. Na wyspach de France i Bourbon, we wszystkich Batawom pozostałych osadach, nie ma zapewne tyle statkow, ażeby woysko ze wszystkiemi onego zabrawszy, do Malabaru lub Coromandelu zawiozły, pod okiem flot naszych w Indyi i Przygórku Dobrey Nadziei stoiących.

Xiężna d' Yorck oddawała niedawno woluntaryuszom Londińskim sztandar własną iey ręką haftowany. Na brzegach Ameryki Północney zatonoł ieden statek, na którym znaydowało się 39. Angielskich Officyerow. W Lisbonie i całey Portugallii narzekaią na wyiazd Generała Stuart z częścią woyska naszego, lękaiąc się ażeby wkrótce potężnych posiłkow kray nie potrzebował.

Lecz u nas mówić nie przestaią, że reszta woysk Angielskich w Lisbonie pozostałych, odpłynąć ma do Indyi wschodniey pod strażą Admirała Blankett. Do portow naszych zprowadzono wiele statkow neutralnych, na których znaydowały się morskie ammunicye, do portow nieprzyiacielskich przeznaczone. Naywięcey onych zabrał Kapitan Lawford.

Papiery nasze od dawnego czasu zostaią na iednym stopniu, te które przynoszą trzy tylko procenta, płacą się w gotowiznie od sta po 49. Według rachunkow ścisle czynionych, podatek na wchodzące do kraiu, i wychodzące zagranicę towary niedawno włożony, przyniesie skarbowi publicznemu czystego dochodu przynaymniey 7. millionow FS.

Odnawia się w mieście pogłoska o zwycięztwie odniesionym przez Admirała Nelson nad flottą Toulońską. Lord Camelford z Indyi Zachodniey przybyły, długą miał konferencyą z Lordami Admiralicyi. Nowych ztamtąd czekamy nie cierpliwie wiadomości. To pewna, że gdyby Generał Nesbitt wcześniey przybył do S. Nicolas, woyska nasze do ustąpienia z Port au Prince nie byłyby przymuszone.

16. okrętow bogato ładownych z In-

dyi Wschodniey do Dunes zawineło. Płynąc nie daleko Francuzkich osad przy brzegach Afrykańskich, potkały eskadrę Amirała Sercey z kilku fregat złożoną. Szczęściem się stało, że pomieniony kommendant kupieckie Anglikow statki za woienne poczytał, i płynąć im spokoynie dozwolił.

Rząd nasz zalecił obywatelom, którzy Amerykanom dłużni byli przed r. 1776. na mocy zawartego traktatu wypłacać summy należne, iakoż temi dniami 100. tysięcy FS. wyliczono. Frideryk Baron Hompesch niegdy Kommendant strzelcow Landgraffa Haskiego, wyniesiony został przez Króla Jmści na dostoynosc Połkownika w armii Angielskiey służy w Irlandyi.

W Irlandyi woyna domowa i wnętrzne nie ustaią zamieszania. Woyska Królewskie zwyciężyły buntownikow pod Gorey, Esenderry, i Clonardbridge; każda imi potyczka nie mało ludu kosztowała. Jednakże przy tak licznych zwycięztwach z naszey strony, rokoszanie maią znaczne siły w Hrabstwach: Kildare, Carlow, Tyrone, Wexford, Derry, Westmeath, i innych na zachodzie Królestwa.

Główne ich woysko iest oszańcowane pod Ballymanns, na gorze w Westmeath. Wice Król Margrabia Cornwallis ciągle bawi w Dublinie, inni Generałowie z diwizyami swoiemi staraią się zewsząd oskoczywszy buntownikow, razem attakować; spodziewamy się w krotce wiadomosc odebrać o zwycięztwie. W Kilkenny kopacze weglow ziemnych regiment ieden Szkocki w pień wycieli.

Do Dublinu d. 3 z Wexford przyprowadzono trzy statki z ranionemi żołnierzami; nie wiadomo czy pod Wynegar Hill d. 22 Czerwca, czyli też w bitwach poźnieyszych. Do odnogi Bantry, w którey zmarły Generał Hoche wylądować nieskutecznie usiłował, zawineła przed kilko dniami Francuzka fregata, z bronią działami, i ammunicyą dla zbuntowanych Jrlandczykow.

Wice Król Cornwallis nie przestaie łagodnością pociągać rokoszanow do złożenia broni, przeciw zdaniu Ministerium Jrlandzkiego, które Lorda Cambden do surowego z niemi obeyścia się przywiodło. Mało iednak dokazał. Buntownicy odniesionemi tylekroć klęskami, nieuskromieni, własną niszczyć Oyczyznę, miasta podpalać, lud wierny mordować nie przestaią.

Nie można bez obrzydliwości wspomnieć, iakie w nieszczęsliwym kraiu dopełniaią się zbrodnie i okrucieństwa. Rząd z drugiey strony wzgląd maiąc i litość nad obłąkaniem ludu, nieubłagany iest dla buntu dowodzcow; wszystkich co dotąd wpadli w ręce woysku Królewskiemu powieszono, po większey części ludzi maiętnych i znamienitych.

Głodu i chorob zaraźliwych w całey Jrlandyi lękać się potrzeba, okropna wszędy nędza panuie; głod roialistom, bardziey iednak rokoszanom czuć się daie. Niedorosłe dzieci i niemowlęta straciwszy rodzicow i krewnych błąkaią się i giną bez żadnego ratunku; bydła wiele iest wsciekłego. Zawziętosci iaka panuie między gminem rozmaitego wyznania, opisać nie podobno.

z Paryża 9 Lipca z Gazety Berlińskiey.

W liście pisanym z Malty do Direktoryatu, donosi Generał en chef Buonaparte że dowiedziawszy się o przybyciu do brzegow Neapolitańskich Angielskiey flotty, wysyła statki przewozowe w dalsza podróż sam zaś z woiennemi idzie na spotkanie nieprzyiacioł. Odgłos iest powszechny, że cała flotta udała się prosto do Alexandryi.

Domyślaią się niektórzy że Toulońska flotta odciągaiąc w dalekie strony część Angielskiey, ten miała zamiar, ażeby Hiszpanom dać sposobność attakowania pozostałey eskadry Lorda S. Vincent. Przetoż eskadry w Ferrol i Carthagena uzbroione udać się powinny do Cadix; co gdy przyidzie do skutku, przybędzie do Portugallii Buonaparte, z tąd zaś uskuteczni wyprawę do Anglii zgotowaną.

Na mocy prawa niedawno zapadłego, Direktoryat wszystkie domy Paryskie przeglądać roskazał; wiele podeyrzanych osob aresztowano. Według umowy zaszłey z Królem Jmcią Katolickim, władza RPtey wykonawcza zezwoliła, ażeby Ociec S. według upodobania swoiego, obrał mieszkanie w Cagliari stolicy Sardyńskiey, lub w iakimkolwiek mieście Hiszpańskim.

z Genewy roskazano wyprowadzić za granicę Angielskie towary. W Havre Offi cyer Jnżenierow Forfait, dozorca morskich warstatow od Flessingue do S. Malo, zbudować kazał statek nowego wynalazku, bombami i haubicami osadzony. Doswiadczenie pokazało, że takowe statki zdatnieysze będą do obrony portow naszych, przeciwko bombordowaniu którym Angliey zagrażaią.

Rosliny do Fecamp sprowadzone z Ameryki południowey, obrazy i posągi Włoskie, za dni kilka w naszey stolicy oglądać będziemy. Pogłoskę rozrzuconą o rozpoczetych z Anglią do pokoiu negocyacyach, urzędownie odwołano, iako dążącą do odięcia odwagi walczącym dziś Jrlandczykom. Zamiana iezdak woiennych brańców niezwłócznie ma bydź uskutecznıona.

Donoszą z Toulonu, że druga flotta w pomienionym porcie uzbroiona, gotową będzie wynisć na morze d. 20 Lipca. Turcy którym w Malcie Wodzowie nasi wolność przywrócili dopraszali się usilnie, ażeby im dozwolono było służyć na flot-

cie Francuzkiey. Ze Włoch wiadomość mamy, że W. Xiąże Toskański uzbraia się pilnie; woyska iego wynosić maią 20 tysięcy.

z Turinu 30 Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Generał en chef Brune imieniem Direktoryatu Paryskiego, i Margrabia S. Marsan imieniem Króla Jmci Sardyńskiego umocowani do napisania kapitulacyi poddaiącey Francuzom citadellę naszą, dzieło swoie ukończyli. Życzyć teraz należy, ażeby spokoyność pożądana w Piemoncie zakwitła. Warunki zaś pomienioney kapitulacyi są następuiące.

1. Citadella Turińska d. 15 Messidor roku 6 zaięta będzie woyskiem Francuzkim. Officyerowie z obu stron wyznaczeni, zporządzą regestr magazynow, artilleryi, ammunicyi, i niewolnikow tam będących. 2. Garnizon Francuzki nie ma przechodzić takiey liczby, iaką wygodnie można pomieścić w pomienioney Citadelli.

3. Francuzkie woyska tymczasowie zastępuiąc citadellę, przez miasto przechodzić nie powinny, ani też w nim kwaterować pod żadnym pozorem. 4. Francuzi oprócz trzymania załogi, nie będą mieć innego prawa lub władzy nad citadellą; zabrania im wyprowadzać z niey lub tracić artilleryą i tym podobne sprzęty do Króla Jmci należące.

5. Przy magazynach i składach wszelkich zostaną dawnieysi dozorce Królewscy. 6. Duchowieństwo w sprawowaniu świętych obrządkow nie będzie mieć żadney przeszkody. 7. Citadella będzie w mocy woysk Francuzkich przez dwa miesiące, póki dalsza umowa nie nastąpi między Królem Jmcią i Direktoryatem.

8. Citadellę Alexandryiską zastępować powinny same woyska Francuzkie. Toż samo ma się rozumieć o twierdzach Coni, Tortona, Ceva, i Cherasco. W innych zaś mieyscach wyznaczeni z obu stron Officyerowie umówią, co i iak ma bydź naydogodnieyszego, dla kommunikacyi między regimentami Piemontskiemi, które spokoyność publiczną utrzymywać powinny.

9. Rząd Francuzki obowiązuie się spokoyność wnętrzną utrzymywać w Piemoncie nie daiąc burzycielom żadney protekcyi lub ochrony. 10. Generał en chef Brune wyda proklamacyą na przywrócenie teyże spokoyności; ta ieśliby nieskuteczną była, użyie innych śrzodkow, iakie tylko bydź mogą naydzielnieysze, dla dopięcia tak zbawiennego zamiaru.

11. Tenże Generał użyie wszelkich śrzodkow i powagi swoiey, na przytłumienie woyny z Ligurami rozpoczętey; Cisalpinow nakłoni do myśli spokoynieyszych, słowem przywróci zgodę z sąsiadami, i porządek w kraiu dawnieyszy. 12. Cokolwiek dawniey umówione było względem dostarczania w Piemoncie żywności Francuzom, iest potwierdzone. W Medolanie 10 Messidor.

Brune S. Marsan.

z Mediolanu 30 Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Hrabia S. Marsan przybywszy do naszey stolicy, spólnie z Kawalerem Borghesi Posłem Króla Jmci Sardyńskiego u Rptey Cisalpińskiey, na d. 26 t. m. umówili i podpisali z Generałem en chef Brune kapitulacyą, dawniey w Turinie zaręczoną między Ministerium Turińskim i Posłem Francuzkim. Oprócz warunkow wyżey położonych, iest amnestia dla insurgentow.

Rząd Francuzki za rzecz osądził przyzwoitą koniec położyć woynie między Piemontem i Ligurami wszczętey. Co gdyby teraz nie nastąpiło, zgadnąć trudno do iakiego z obu stron przyszłoby zapału i zawziętości. Po zdobyciu Loano, Ligurowie szturmuiąc do Balestrino twierdzy leżącey w Prowincyi Ceva, przymusili załogę z 100 żołnierza złożoną do kapitulacyi, d. 21.

Tegoż czasu attakowali Oneille; lecz diwizya 4 tysięczna Piemontczykow z odsieczą przybywszy, dobyła wąwoz Nava, i śpiesznym krokiem pomknęła się do Pieve i Calizzano; co Ligurow przymusiło zaprzestać oblężenia. Ruszyli więc w pole przeciwko nieprzyiacielowi.

Woluntariuszowie regularnym woyskiem wsparci, uderzyli na Piemonczykow, lewe skrzydło odparli do Mondino blisko Garesio, i wiele stanowisk utraconych odzyskali. Nic iuż w tey stronie ważnego nie zaszło. Lecz w okolicach Serravalle walczono z większą niełównie zaciętością. Ligurowie pomienione miasto zdobywszy, rozciągneli się wzdłuż rzeki Orbe.

Było ich zamiarem uderzyć na Alexandryą, gdy nadszedł wyższy roskaz broni zawieszenia, i powracania ku granicom. Przez traktat podobno Ligurowie zatrzymaią Loano, którego mieszkańce Deputatow wysłali do Genui, prosząc o przyłączenie ich miasta dò RPtey; Król zaś Jmć Sardyński otrzyma nadgrodę w okolicach Novi.

Nro 87.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 1. SIERPNIA ROKU 1798. WE SRZODĘ

z Genui 30 Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Nasz Direktoryat dnia wczorayszego odebrał i rozgłosić kazał rapporta z obozu RPtey na granicach Piemontskich. 4 tysiące nieprzyiacioł przeszedłszy wąwoz w Nava, wkraczaią do Pieve i Calizzano. Woyska Liguryiskie iuż attakuiące miasto Oneille, zaniechać musiały przedsięwzięcia, końcem odparcia Piemontczykow grożących wtargnieniem do kraiu.

Pod Ballestrino stoczyliśmy bitwę, w którey kommenderuiący woyskiem Królewskim raniony został. D. 25 nieprzyiaciel szturmował do Monte Digo nieskutecznie. D. 26 napadliśmy 500 Piemontczykow pod Pianara; po krótkiey utarcze ustąpili do Mondino. 700. nieprzyiacioł w kilka dni zchwytanych na rozmaitych mieyscach, wodzowie do Genui odesłali.

Te iuż podobno ostatnie będą rapporta o woiennych między Ligurami i Piemontczykami czynnościach. Dnia wczorayszego przybył tu goniec z Paryża, z wyraźnym roskazem, ażebyśmy broni zawieszenie podpisali. Rząd przesławszy do obozu stosowne zalecenia, doniosł o wszystkim narodowi i zgromadzeniu prawodawczemu.

z Rzymu 23 Czerwca z Gazety Berlińskiey.

Prawo nowe od kommenderuiącego Generała S. Cyr napisane przykazuie ażeby Zakonnicy z Klasztorow do familii swoich powracaiący, oprócz sprzętow nieuchronnie potrzebnych nic nie zabierali, ieśli ieszcze lat 40 nie maią; liczący lat 50 odbiorą od rządu raz na zawsze 200 szkudow; 60 letni i t. d. 300; co się iednak nie ma rozciągnąć do osob z iałmużny żyiących.

Mniszkom podobnie do familii powracaiącym, rząd kraiowy płacić będzie dożywotnią pensyą, w miarę wielkości posagu na Klasztor wniesionego; mniey maiące niż lat 40 będą brały 5 procentow; 8 od lat 40 do 60; 10 więcey niż 60letnie. Tym czasem nie zapłacona iest Francuzom kontribucya; powiadaią powszechnie, że nastąpić musi exekucya woyskowa.

z Rastadu 10 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Neufchateau po ustałych w Selz negocyacyach wyiechał do Paryża na Moguncyą, Colonią, i Bruxelles; Hrabia zas de Cobenzl do Wiednia, gdzie ma stanąć w dniach czterech. Pierwszy oświadczyć miał przed niektóremi Ministrami z Rastadu na pożegnanie przybyłemi, że się rozstał po przyiacielsku z Pełnomocnikiem Cesarzą Jmci. O negocyacyach pomienionych nic nie mówią.

Hrabia de Lerhrbach ma wkrótce prezentować na kongressie listy wierzytelne, które mu nadaią tituł i dostoyność Pełnomocnego Ministra Cesarza Jmci, iako Króla Czeskiego i Węgierskiego. Tegoż czasu ma podać urzędową notę względem negocyacyi w Selz odprawionych, zapewniaiąc, że ich zerwanie kongressowi nie przeszkadza ani też zrywa przyiaźń między Francyą i Cesarzem Jmcią.

Roberjeot trzeci Pełnomocnik Francuzki przybył do miasta naszego. Natychmiast z kollegami swoiemi podał do Kancellaryi Rzeskiey listy wierzytelne, moc daiące traktowania, zawarcia, i podpisania pokoiu z Niemcami; czego w dawnieyszych listach nie było. Zastanawia się nie ieden, że to nie wprzód nastąpiło, aż po ustałych w Selz konferencyach.

z Manheimu 10 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Park ciężkiey artilleryi, którą Francuzi dotąd mieli w Xięstwie Juliers, nie mieszkaiąc będzie przeprowadzony do Neuwied. Pierwszy transport z mieysca ruszył d. 29 Czerwca: składał się z 800 koni.

z Wesel 14 Lipca z Gazety Courier du Bas-Rhin.

z Colonii wiadomość odbieramy, że Ex-Direktor Neufchateau z Kommissarzem Rudler, d. 11 wieczorem przybył do po-

mienionego miasta. Municipalność spotykała nad brzegiem Renu; z armat strzelano. Pierwszy zaraz dnia następuiącego miał iechać do Paryża; drugi do Moguncyi pospieszył, gdzie z okoliczności cel nad granicą nowo postanowionych powstał rozruch.

z Bazilei 4 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Nie odmówił Bay, iak pierwiey głoszono, służyć Oyczyznie w trudnych czasach; powrócił do Direktoryatu z kollegą swoim Pfyffer; lecz wkrótce potym obydwa dimissyą wziąć musieli: Generał en chef Schavenbourg pisał do zgromadzenia prawodawczego donosząc, że Rapinat na urzędzie Kommissarza w armii Szwaycarskiey iest utrzymany.

Ten w Zurich tłumaczyć się musiał z postępkow swoich przed Reprezentantami Hubert i Weber, których Senat Szwaycarski tam zesłał. Powróciwszy do Arau dali sprawę z poselstwa swoiego. Przyioł ich Shavenbourg z naywiększym względem i uczciwością. Z obu stron chęć równą oświadczono zachowania na przyszłość, przyiaźni, zgody i iednomyślności.

Generał en chef i Rapinat zaręczyli Deputatom, że wszystko co się stało do tych czas, póydzie w niepamięć wieczną, nie wyłączaiąc nawet wyroku uwłaczaiącego Szwaycarskim prawodawcom, który podpisał Kommissarz. Przy tak wielkich iednak obietnicach, nie uczyniono wzmianki naymnieyszey, o nadgrodzeniu krzywd, i zwrócię skarbow wydartych narodowi.

Cóżkolwiek bądź, Prawodawcy widząc niepodobieństwo odzyskania onych, na tym oświadczeniu przestać musieli. Czytano potym list Generała Schavenbourg do Direktorow, dowodzący, iak potrzebna i pożyteczna iest Rpltey obecność armii Francuzkiey w Szwaycarach. Każdemu z nowych Roprezenjantow roczney pensyi naznaczono 275. louis d' orow.

Od kilku dni buntownicze poruszenia widzieć się dały i w rozmaitych wioskach Cantonu naszego, mianowicie w Oberdorf, Niderdorf, Hoelstein, Lampenberg Dieckten, i wielu innych mieyscach. Prezyduiący w rządzie Schmidt udawszy się do wsi pomienionych zachęcał usilnie rokoszanow, ażeby wstrzymuiąc się od gwałtowności i rozruchow, dobrowolnie do posłuszeństwa powrócili.

Lecz gdy namowy swoie nieskutecznemi bydź widział, powrócił do miasta naszego wzioł 500. żołnierza, i powtórnie poszedł na rokoszanow. Wyprawa tak mu się powiodła szczęśliwie, że zbuntowane wioski powróciły do posłuszeństwa ku swoiey zwierzchności, dowodzce rozruchow zchwytani, czekaią wyroku sądowego.

z Arau 3. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Rapinat przybył do miasta naszego Dziś na Zgromadzeniu Prawodawczym czytano list Generała Schavenbourg, w którym uwielbiwszy powolność rządu swoiego na żądania nasze, domaga się u Szwaycarow, ażeby odtąd przychylnieyszemi byli ku Francuzom. Dowodem tego będzie potwierdzenie Obywatelow: Ochs Dolder na urzędzie Direktorskim, na który wyniosł ich Rapinat. Przychyliło się do tego żądania zgromadzenie Prawodawcze.

Nowe zamieszania wybuchneły w niektórych wioskach Szwaycarskich; woyska ruszyć musiano. Te zewsząd opasawszy wieśniakow, rozbroiły, i aresztowały dowodzcow; więc znowu mamy spokoyność. Na Bazileę Francuzi prowadzą wiele armat i ammunicyi. Woyska ich część małą wyiowszy, z kraiu naszego do Włoch ustąpiły.

z Leydy 12. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Według listow d. 2. Czerwca pisanych z New Yorck, nieuchronna prawie iest woyna między Francyą i Stanami Ameryki ziednoczoney. Konsul Generalny Rpltey Dupont rozkaz odebrał ustąpić z kraiu; statkom zaś kupieckim do Francuzkich portow płynąć zabroniono. Admirał Story ma kommendę naywyższą w Texel. Za usilnym staraniem rządu, wkrótce mieć będziemy flottę równie potężną iak zeszłego roku.

DONIESIENIE

Z woli Zwierzchności Rządowey Redakcya Gazety Kraiowey Kuryer Litewſki, ma honor uwiadomić Publicum, iż znayduią ſię do przedania u Litewſkiego Guberńſkiego Prokurora, Kollegſkiego Konsyliarza W. Tormassowa naſtępne Exemplarze: 1mo: Manifeſt o Banku pomocniczym. 2do: Uſtawa tegoż Banku. 3tio: Uſtawa Kantoru assekuracyinego. 4to: Uſtawa Kantoru discontowego zwanego w Ruſkim języku *Uczotnaja Kantora*. Wſzyſtkie te cztery ſztuki kosztuią Rubel 1. i 65. kopieiek. Wyż pemieniona Uſtawa o pomocniczym Banku przetłumaczona na Polſki język przedaie ſię także u Wachmiſtrza Rządu Guberńſkiego Litewſkiego.